

Miejski Dom Kultury
BOGUCICE-ZAWODZIE

Program działania Miejskiego Domu Kultury „Bogucice-Zawodzie” w Katowicach

na czas od 11 sierpnia 2025 r. do 10 sierpnia 2030 r.

Sporządziła: ALEKSANDRA ŚMIGIELSKA

RYS HISTORYCZNY

MDK „Bogucice-Zawodzie” jest obecny na kulturalnej mapie Katowic od 34 lat, choć historycznie działa znacznie dłużej.

Na Zawodziu początki działalności kulturalnej dla społeczeństwa lokalnego sięgają 1901 r. Początkowo budynek przy ulicy Marcinkowskiego 13a funkcjonował jako „miejsce spędzania czasu wolnego” dla pracowników Huty *Ferrum*, później jako świetlica zakładowa Huty *Ferrum*, a od 1971 r. Zakładowy Dom Kultury Huty *Ferrum*. W 1991 r. obiekt został przejęty przez Urząd Miasta Katowice tym samym rozpoczynając nowy rozdział w historii instytucji jako Miejski Dom Kultury „Zawodzie”.

Z kolei budynek Działu „Bogucice” służy mieszkańcom od 1909 r. – początkowo jako dom noclegowy dla pracowników Kopalni *Ferdynand*, a od 1936 r. jako Dom Ludowy (po wojnie Zakładowy Dom Kultury Kopalni *Katowice*). Po likwidacji kopalni w 1997 roku, budynek przejęło miasto Katowice. W 2002 r. decyzją władz miasta MDK „Zawodzie” przejął siedzibę przy ulicy Markiefki 44a jako nową filię „Bogucice”. Dzięki staraniom ówczesnego dyrektora, Helmuta Cobera, budynek przeszedł generalny remont (2008 – 2010). 15 października 2010 roku po trzech latach generalnego remontu, budynek dawnego Zakładowego Domu Kultury – Domu Ludowego został na nowo otwarty dla społeczności Bogucic jako siedziba Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie”.

1 stycznia 2010 r. zgodnie z uchwałą Rady Miasta Katowice wszedł w życie statut MDK, określający nową nazwę domu kultury i jego siedzibę. Od tamtej pory Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” mieści się w budynku w Bogucicach, na Zawodziu natomiast, w budynku przy ul. Marcinkowskiego 13a, funkcjonuje Dział „Zawodzie”. W obu lokalizacjach kontynuowane są wieloletnie tradycje w tym funkcjonowanie Orkiestry Dętej Katowice (obchodzącej w 2024 r. 90 – lecie swojej działalności) oraz Zespół Akordeonistów *Katowice-Kleofas* (obchodzący w 2018 r. 30 – lecie istnienia). Poprzemysłowy rodowód instytucji jest bardzo ważnym aspektem wpływającym na dzisiejsze funkcjonowanie placówki oraz jej tożsamość lokalną.

Nową kartą w historii instytucji stało się dołączenie filii Dział „os. Paderewskiego” – funkcjonującej w strukturze organizacyjnej od 1 kwietnia 2024 r. Nowa filia została zlokalizowana w budynku Centrum Usług Wspólnych mieszczącym się przy ul. Granicznej 27.

TERAŹNIEJSZOŚĆ

MISJA I WIZJA

Naszą misją jest wspieranie rozwoju społeczności lokalnej poprzez tworzenie otwartej i inspirującej przestrzeni spotkań, edukacji i twórczości. Kształcimy w zakresie kultury, rozwijamy kreatywność i pielęgnujemy lokalne dziedzictwo, budując tożsamość opartą na przemysłowym rodowodzie oraz zaangażowaniu mieszkańców. Wierzymy, że kultura powstaje oddolnie – z potencjału ludzi, ich historii i wspólnego działania. Chcemy, by nasze działania wspierały dobrostan mieszkańców Katowic.

Chcemy być nowoczesną, dynamiczną instytucją kultury, która łączy ludzi, idee i pokolenia. Miejszem, gdzie tradycja spotyka się z innowacją, a lokalna społeczność jest współtwórcą kultury. Dążymy do tego, aby nasza instytucja była przestrzenią otwartą, różnorodną i żywą – wspierającą rozwój osobisty, aktywność obywatelską i dialog społeczny.

ANALIZA SWOT

Tabela 1 Analiza SWOT MDK „Bogucice-Zawodzie” w Katowicach

SILNE STRONY

1. Duże zainteresowanie wydarzeniami organizowanymi przez instytucje - wysoka frekwencja.
2. Stałe grono odbiorców oferty kulturalnej.
3. Ugruntowana pozycja w środowisku lokalnym.
4. Kreatywny Zespół pracowników.
5. Lokalizacja w trzech dzielnicach.
6. Współpraca z innymi podmiotami obecnymi w dzielnicach.
7. Pracownie ceramiki zlokalizowane we wszystkich budynkach.

ANALIZA SWOT

SŁABE STRONY

1. Ograniczenia budżetowe.
2. Problemy z dotarciem do niektórych grup odbiorców tj.: młodzież, osoby z niepełnosprawnościami, nowi mieszkańcy dzielnic.
3. Problemy z rezerwacją miejsc - szybko rozchodzące się miejsca na zapisy i brak możliwości zakupu biletów online.
4. Niewystarczająca promocja wydarzeń w tym brak relacji z wydarzeń.

1. Szkolenia dla pracowników instytucji.
2. Spotkania sieciujące z innymi instytucjami.
3. Inwestycje budowlane: termomodernizacja budynku Działu „Zawodzie” oraz montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu Działu „Bogucice”.
4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych.
5. Zaangażowanie społeczności lokalnej.
6. Stworzenie działu odpowiedzialnego za promocję, marketing oraz komunikację.

1. Fluktuacja pracowników.
2. Zbyt mała ilość etatów na potrzeby instytucji.
3. Konkurencja ze strony innych form rozrywki.
4. Zmiany demograficzne - nowi mieszkańcy niezwiązani z dzielnicą.
5. Trudność komunikacyjne z nowymi odbiorcami.

SZANSE

ZAGROŻENIA

W chwili obecnej MDK „Bogucice-Zawodzie” jest instytucją cieszącą się zaufaniem społecznym i wyrobioną przez lata marką rozpoznawalną w mieście oraz, jak sądzę, w regionie. W ubiegłym roku ogólna liczba imprez, zajęć i wynajmów wyniosła: 3 618, a frekwencja całościowa wyniosła: 51 014 osób. W pierwszym półroczu 2025 roku w instytucji zorganizowano już 2 309 imprez, zajęć i wynajmów stacjonarnych, a ogólna liczba uczestników wyniosła: 30 541.

MDK „Bogucice- Zawodzie” działa w trzech dzielnicach, które są zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie Śródmieścia. Zespół pracowników liczy 28 etatów i 30 pracowników.

Każdy z działów merytorycznych został wyposażony w piec do wypału ceramiki, dzięki czemu w 2025 roku udało się zorganizować już 76 warsztatów z ceramiki, co łącznie przyciągnęło 726 odbiorców.

Jako dyrektor zdaję sobie sprawę z konieczności ciągłego doskonalenia kompetencji pracowników. Od marca 2025 r. pracownicy MDK „Bogucice-Zawodzie” wzięli udział w szkoleniach z obszarów takich jak:

- zarządzanie zespołem,
- zdrowie psychiczne w kulturze,
- komunikacji z odbiorcami,
- dostępności – w ramach projektu „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność instytucji kultury. Zadanie 1” oraz
- warsztacie z ceramiki – w ramach Letniej Akademii Rękodzieła i Sztuki.

W moim przekonaniu ważne jest również to, by stwarzać przestrzeń do branżowych spotkań w najbliższym otoczeniu zawodowym – stąd wniossek, by organizować spotkania sieciujące (wizyty studyjne) z tożsamymi instytucjami działającymi w naszym mieście, ale również w całej aglomeracji.

Szansą na dalszy rozwój instytucji będą z pewnością dwie inwestycje budowlane: montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu działu „Bogucice” (realizacja w 2025 r.) oraz termomodernizacja budynku Działu „Zawodzie” (dokumentacja projektowa w 2025 r.). Te plany budowlane wpływają na poprawę efektywności energetycznej, obniżenie kosztów eksploatacyjnych oraz zwiększenie komfortu użytkowników, a także podkreślają zaangażowanie instytucji w działania proekologiczne i zrównoważony rozwój, dając tym samym dowód na jej aspirowanie do nowoczesności.

Ważnym aspektem do dalszego rozwoju domu kultury, zgodnym z wizją i misją instytucji, jest angażowanie społeczności lokalnej. Jako dyrektor instytucji wierzę w jej otwartość na społeczność lokalną. Ważnym jest dla mnie, by przestrzeń instytucji służyły ludziom, łączyły ich w grupy i wzmacniały potencjał tych grup. W celu wdrożenia tej koncepcji w życie zaczniemy od autodiagnozy i badań społeczności lokalnej własnymi siłami, ale w przyszłości planuję starać się o udział w programie „Dom Kultury + Partnerstwa lokalne”. Celem tego programu jest nawiązywanie trwałej współpracy między domem kultury a lokalnymi partnerami w oparciu o potrzeby społeczności i wspólne działania. Program

wspiera rozwój kompetencji uczestników oraz umożliwia realizację projektów o charakterze procesowym i długofalowym.

Niewątpliwie nowoczesna instytucja kultury powinna żywo reagować na trendy w promocji i komunikacji z odbiorcami. Uważam, że to trudne do wykonania zadanie, jeśli nie posiada się odpowiedniej komórki organizacyjnej w postaci działu promocji lub marketingu. Współcześnie skuteczna obecność w przestrzeni publicznej, w tym w mediach społecznościowych, wymaga nie tylko kreatywności, ale także strategicznego podejścia, analizy danych i systematycznej pracy. Brak wyspecjalizowanego zespołu może prowadzić do działań rozproszonych, niespójnych lub niedostosowanych do oczekiwań współczesnych odbiorców. Dlatego starania, na przestrzeni kolejnych lat, o profesjonalny dział promocji są niezbędne do efektywnego funkcjonowania instytucji kultury w zmieniającej się rzeczywistości. To również, w moim odczuciu, jedyny sposób by dotrzeć do grup, które nie weszły jeszcze do orbity domu kultury.

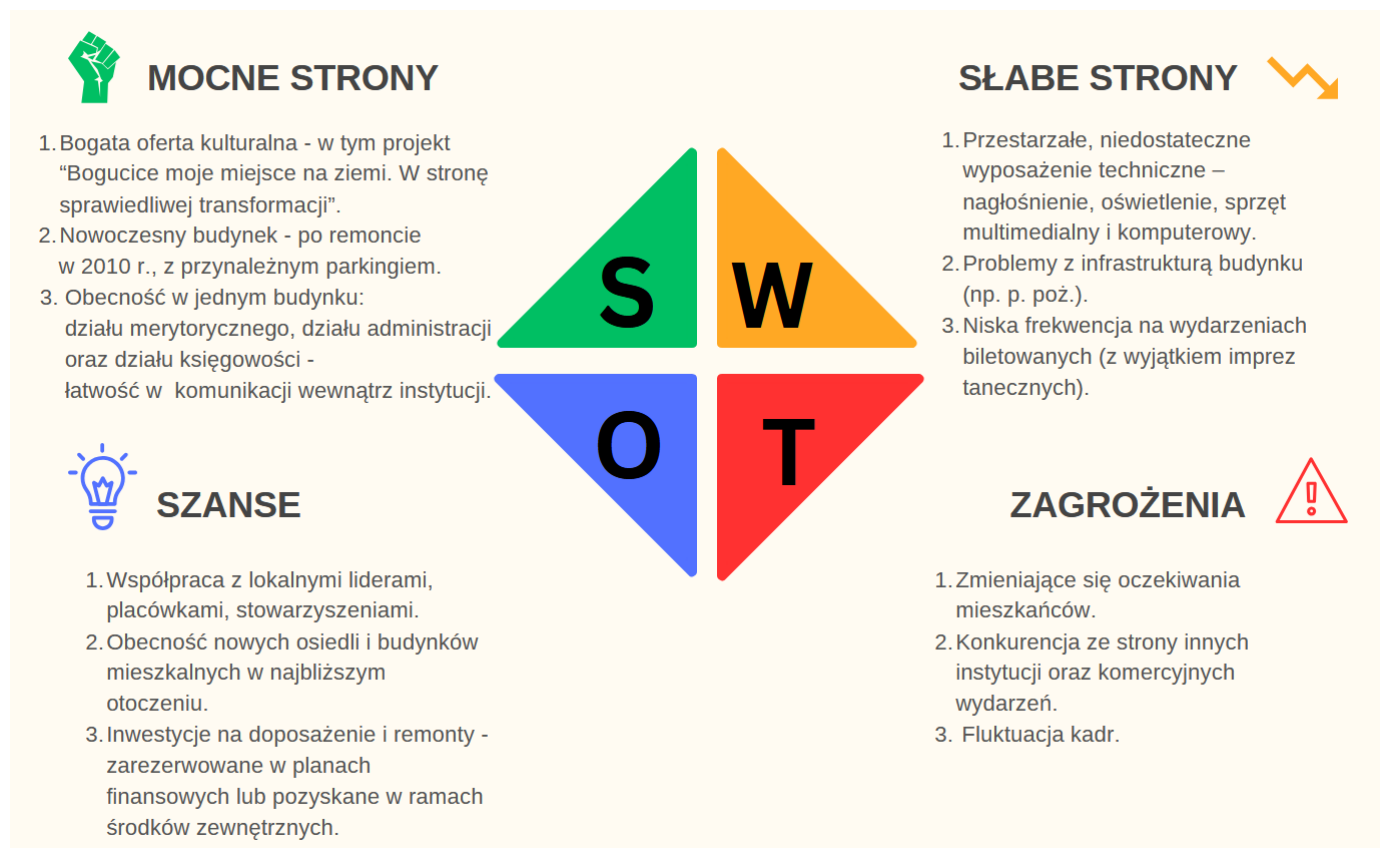
Trudnością, z którą spotykają się odbiorcy naszej oferty jest: brak możliwości zakupu biletów online (co ma się zmienić jeszcze w 2025 r. po wdrożeniu udoskonaleń elektronicznego systemu zarządzania placówką) oraz szybko rozchodzące się miejsca na wydarzenia nieodpłatne.

Żyjemy w stale zmieniającej się rzeczywistości. Nie bez znaczenia jest również to, że współczesny pracownik szuka nowych wyzwań i zmian. Rotacja pracowników to realne wyzwanie, z którym trzeba sobie poradzić pod kątem zarządzania poprzez: budowanie zaangażowanych zespołów, wdrażanie skutecznej komunikacji wewnętrznej oraz rozwijanie kultury organizacyjnej opartej na zaufaniu i elastyczności – co pozostanie moim celem na najbliższe lata.

Postanowiłam również przeanalizować mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia poszczególnych działów, ponieważ każdy z nich posiada inną specyfikę i historię.

ANALIZA SWOT DZIAŁU „BOGUCICE”

Tabela 2 Analiza SWOT Działu „Bogucice”

Dział „Bogucice” posiada solidne fundamenty w postaci bogatej oferty kulturalnej, która uwzględnia również realizację projektu „Bogucice – moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji.” finansowanego z Europejskiego Funduszu Sprawiedliwości (realizacja w latach 2025 – 2026). Dodatkowym atutem jest nowoczesny budynek, wyposażony w parking oraz windę, co zwiększa jego dostępność. Ważna jest też koncentracja kluczowych działów (merytorycznego, administracji, księgowości) w jednym miejscu – sprzyja to sprawnej komunikacji wewnątrz instytucji. Istotna jest również obecność w strukturach domu kultury grup społecznych tj.: Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK Bogucice, Klubu Seniora „Bogucice”, Koła nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koła Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” KWK Katowice, Pokopalnianego Klubu „Katowice – Ferdynand”, sekcja Skata Sportowego „Ferdynand”. W murach domu kultury spotyka się również i ćwiczy, działająca od ponad 90-ciu lat, *Orkiestra Dęta Katowice*.

Największym wyzwaniem Działu „Bogucice” pozostaje przestarzałe wyposażenie techniczne (nagłośnienie, oświetlenie, multimedia), które utrudnia organizację nowoczesnych wydarzeń. Pojawiają się również problemy z infrastrukturą budynku (np. bezpieczeństwo przeciw pożarowe), co może ograniczać projektowanie oferty (np. półkolonie). Kolejnym problemem jest niska frekwencja na wydarzeniach biletowanych (poza imprezami

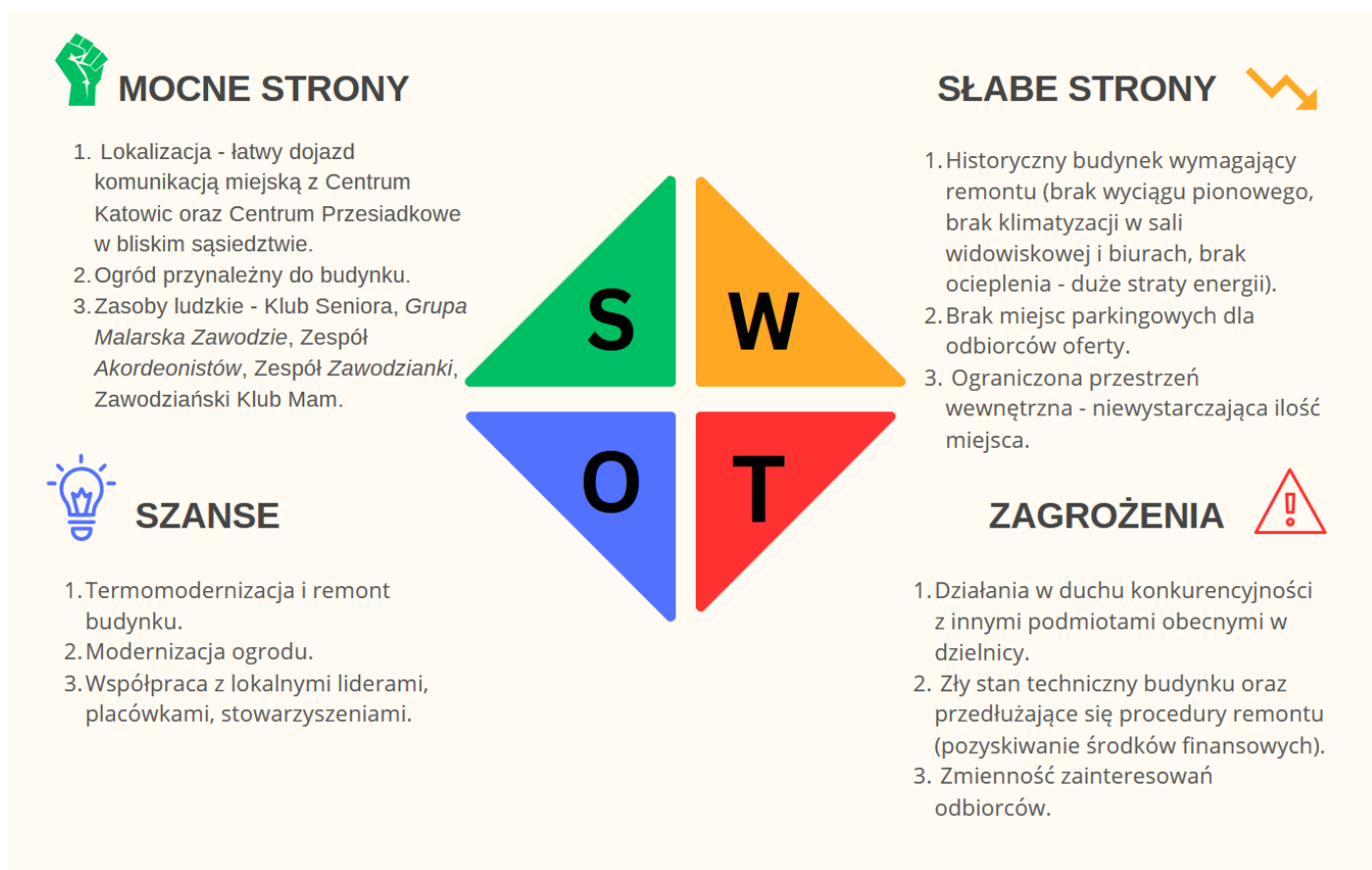
tanecznymi), co wskazuje na potrzebę lepszej promocji oraz co może się zmienić po wdrożeniu udoskonaleń elektronicznego systemu zarządzania placówką.

Otoczenie dzielnicy Bogucice daje wiele możliwości – rozwijające się osiedla i nowe budynki mieszkalne zwiększają potencjalną liczbę nowych odbiorców. Współpraca z lokalnymi liderami i organizacjami pozarządowymi może przynieść nowe pomysły i wzmocnić relacje ze społecznością lokalną. Istotną szansą jest również planowanie inwestycji w doposażenia i remonty, które mogą zniwelować ww. wyzwania.

Dział „Bogucice” musi mierzyć się ze zmieniającymi się oczekiwaniami mieszkańców, co wymaga dużej elastyczności programowej i komunikacyjnej. Konkurencja ze strony innych instytucji kultury oraz sektora komercyjnego stawia przed nami wyzwanie wyróżnienia się i przyciągania odbiorców. Dodatkowym ryzykiem, nieustająco, jest fluktuacja kadry.

ANALIZA SWOT DZIAŁU „ZAWODZIE”

Tabela 3 Analiza SWOT Działu Zawodzie

Dział „Zawodzie” posiada wiele atutów, które stanowią solidny potencjał rozwojowy. Do jego mocnych stron należy m.in. dogodna lokalizacja – łatwy dojazd komunikacją miejską z centrum Katowic oraz bliskość Centrum Przesiadkowego zapewniają dostępność dla szerokiego grona odbiorców. Kolejnym atutem jest ogród przynależący do budynku, który stanowi dodatkową przestrzeń do działań plenerowych, co stwarza możliwość organizacji

festynów, pikników, koncertów plenerowych i zajęć ekologicznych. Istotnym zasobem są również aktywne grupy społeczne funkcjonujące w ramach działu – Klub Seniora „Zakątek”, *Grupa Malarska Zawodzie*, *Zespół Akordeonistów Katowice-Kleofas*, Śląski Ludowy Zespół Śpiewaczy *Zawodziańki* oraz *Zawodziański Klub Mam* – co przekłada się na silne zakorzenienie placówki w lokalnej społeczności.

Zidentyfikowane słabe strony związane są głównie z ograniczeniami infrastrukturalnymi. Historyczny budynek wymaga gruntownego remontu – brak wyciągu pionowego, klimatyzacji w sali widowiskowej i pomieszczeniach biurowych oraz brak ocieplenia skutkują wysokimi stratami energii i niskim komfortem użytkowników, a piętro budynku stanowi barierę architektoniczną przez co (niejednokrotnie) nie jest dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Uciążliwy może być również brak miejsc parkingowych. Ograniczona powierzchnia wewnątrz budynku to kolejne wyzwanie, które pracownicy muszą brać pod uwagę przy projektowaniu oferty.

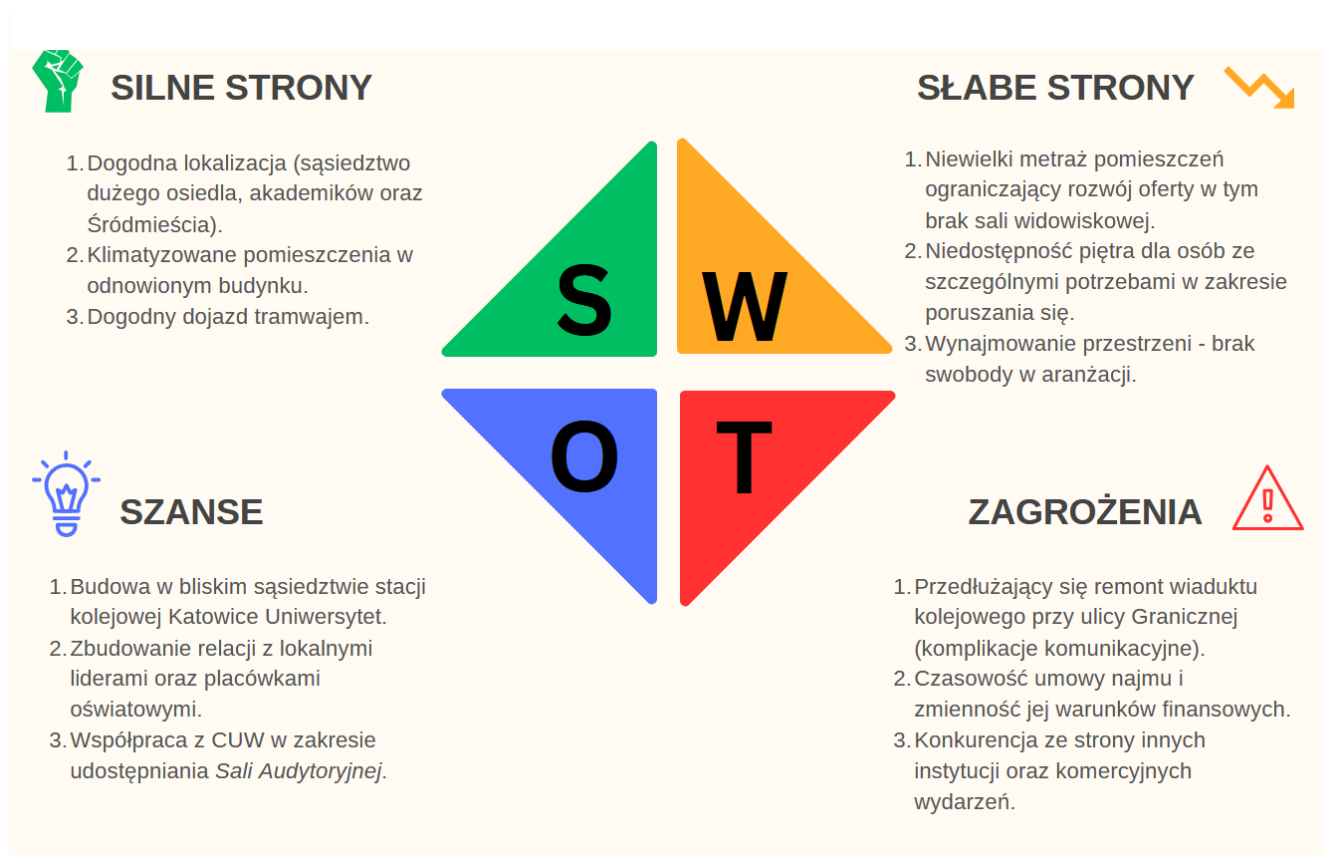
Dział Zawodzie stoi jednak przed wielką inwestycją. Planowana termomodernizacja i remont budynku pozwolą poprawić warunki lokalowe i ograniczyć koszty eksploatacyjne. Modernizacja ogrodu, która stanowi mój cel na kolejne lata prowadzenia instytucji, może natomiast zwiększyć możliwości prowadzenia działań plenerowych. W planie jest również otwarcie ogrodu dla mieszkańców, by stał się przestrzenią społeczną.

Kontynuowanie współpracy z lokalnymi liderami, placówkami oraz organizacjami społecznymi stanowi dodatkowy potencjał w zakresie animacji społeczności lokalnej i tworzenia oferty adekwatnej do realnych potrzeb mieszkańców.

Równocześnie należy zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia. Konkurencja ze strony innych instytucji i podmiotów obecnych w dzielnicy może wymusić na Dziale „Zawodzie” konieczność wyraźniejszego profilowania działań i wyróżniania się na tle innych. Dodatkowym wyzwaniem może być wydłużająca się procedura remontowa, szczególnie w kontekście pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych. Należy także uwzględnić zmienność zainteresowań i oczekiwań odbiorców, co wymaga elastyczności programowej i szybkiego reagowania na sygnały płynące ze społeczności lokalnej.

ANALIZA SWOT DZIAŁU „OS. PADEREWSKIEGO”

Tabela 4 Analiza SWOT Działu „os. Paderewskiego”

Najświeższy w strukturze naszej instytucji - Dział „os. Paderewskiego”, posiada kilka istotnych atutów, które stanowią dobry punkt wyjścia do dalszego rozwoju. Warto zwrócić uwagę na dogodną lokalizację – znajduje się w sąsiedztwie dużego osiedla mieszkaniowego, akademików oraz Śródmieścia Katowic, co daje dostęp do szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców. Dodatkowo placówka dysponuje klimatyzowanymi pomieszczeniami w odnowionym budynku, co wpływa pozytywnie na komfort uczestników wydarzeń i zajęć. Ważnym atutem jest także dobry dojazd tramwajowy, zwiększający dostępność obiektu dla mieszkańców z innych części miasta.

Z drugiej strony dział zmagają się z istotnymi ograniczeniami. Najważniejszym problemem jest niewielki metraż dostępnych pomieszczeń, co znacząco ogranicza możliwości rozwoju oferty – w tym brak sali widowiskowej, która umożliwiałaby organizację większych wydarzeń. Dodatkowo brak dostępności piętra dla osób z niepełnosprawnością ruchową stanowi poważne utrudnienie w kontekście dostępności. Ograniczenia wynikają również z faktu, że przestrzeń jest wynajmowana – co nie tylko ogranicza swobodę aranżacyjną, ale także wprowadza ryzyko niepewności co do warunków dalszego użytkowania.

Otoczenie zewnętrzne stwarza jednak konkretne szanse rozwoju. W bezpośrednim sąsiedztwie planowana jest budowa stacji kolejowej Katowice Uniwersytet, co w przyszłości może zwiększyć przepływ ludzi i dostępność komunikacyjną dzielnicy. Dodatkową szansą, która będzie moim celem na kolejne lata, jest możliwość zacieśnienia współpracy z lokalnymi liderami i placówkami oświatowymi, co może prowadzić do tworzenia oferty lepiej dopasowanej do potrzeb mieszkańców. Ważnym kierunkiem działania jest również

współpraca z Centrum Usług Wspólnych w zakresie udostępniania Sali Audytoryjnej – co mogłoby częściowo zrekompensować brak własnej sali widowiskowej.

Wśród zagrożeń należy wymienić remont wiaduktu kolejowego przy ul. Granicznej, który powoduje utrudnienia komunikacyjne i może negatywnie wpływać na frekwencję. Ponadto Dział musi się również liczyć z konkurencją ze strony innych instytucji kultury i komercyjnych wydarzeń, co wymaga atrakcyjnej, dobrze wypromowanej i profilowanej oferty.

PRZYSZŁOŚĆ

PRIORYTETY ROZWOJU

Tabela 5 Priorytety rozwoju MDK „Bogucice-Zawodzie” i ich cele

priorytet rozwoju	cel
otwartość	– dalsze wdrażanie działań dostępnościowych, – inkluzywność, – dostrzeganie grup spoza orbity MDK, – współpraca z lokalnymi liderami, stowarzyszeniami, instytucjami
sieciowanie	– kontakt z innymi ośrodkami kultury (w obrębie Katowic i całej Metropolii) w tym wizyty studyjne
szacunek dla dziedzictwa	– organizowanie wydarzeń związanych z lokalnym dziedzictwem, – dbanie o rozwój zespołów ludowych (Śląski Ludowy Zespół Śpiewaczy Zawodzianki oraz Zespół Akordeonistów <i>Katowice-Kleofas</i>), – pozyskiwanie funduszy na realizację projektów historycznych, – edukacja regionalna obecna w ofercie, – dbanie o długoletnie relacje z: Orkiestrą Dętą Katowice, Pokopalnianym Klubem „Katowice – Ferdynand”, Klubami Seniora
zaangażowanie społeczności lokalnej	– wykorzystanie potencjału diagnozy lokalnej, – konsultacje społeczne, – powołanie rad doradczych - młodzieżowej oraz senioralnej, – program „Dom Kultury + Partnerstwa Lokalne”
wspieranie zdrowia psychicznego	– rola MDK jako miejsca wspierającego dobrostan, – współpraca z podmiotami działającymi w obszarze zdrowia psychicznego, – organizowanie warsztatów wytnieniowych, – dostępność dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym
nowoczesność	– rozwój elektronicznego systemu zarządzania placówką w tym sprzedaż biletów on-line, – śledzenie trendów i wdrażanie nowych rozwiązań

W oparciu o zidentyfikowane potrzeby społeczności lokalnej oraz kierunki wyznaczone przez współczesne standardy funkcjonowania instytucji kultury, zdefiniowałam kluczowe priorytety rozwoju. Każdy z nich przełożyłam na konkretne cele operacyjne, które będą realizowane w perspektywie najbliższych lat.

Otwartość to podstawowa wartość, która przejawia się w kontynuacji działań dostępnościowych oraz wdrażaniu rozwiązań sprzyjających inkluzywności. W 2025 r. nasza instytucja bierze udział w projekcie Narodowego Centrum Kultury: „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność instytucji kultury. Zadanie 1”. Dzięki temu pracownicy się szkolą, ale również biorą udział w wizytach studyjnych nastawionych na zwrócenie uwagi na działania dostępnościowe. Efektem naszego udziału w tej części projektu będzie stworzenie autodiagnozy oraz strategii dostępności. W kolejnym etapie będziemy się starać o projekt grantowy skoncentrowany na działaniach dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, który będzie możliwy do realizacji w 2026 r. Szczególną uwagę pragnę poświęcić grupom dotychczas niezaangażowanym w działania Miejskiego Domu Kultury – celem jest ich identyfikacja oraz aktywne włączanie w ofertę. Realizacja tego priorytetu wiąże się również z budowaniem partnerstw z lokalnymi liderami, stowarzyszeniami i instytucjami – zarówno formalnymi, jak i oddolnymi.

Sieciowanie ma na celu poszerzenie perspektywy działania instytucji poprzez współpracę z innymi ośrodkami kultury – zarówno w obrębie Katowic, jak i całej Metropolii GZM. Wymiana doświadczeń, wizyty studyjne oraz budowanie relacji międzyinstytucjonalnych sprzyjają podnoszeniu jakości pracy i wdrażaniu dobrych praktyk. W moim odczuciu jest to doskonałe narzędzie do rozwoju zespołu, ale również do podnoszenia motywacji u pracowników.

Szacunek dla dziedzictwa to jeden z filarów tożsamości instytucji, mający szczególne znaczenie ze względu na przemysłowy rodowód dzielnic, w których działamy. Cele w tym zakresie obejmują organizację wydarzeń promujących lokalną historię, wspieranie działalności zespołów ludowych, a także działania z zakresu edukacji regionalnej. Kluczowa jest tu również troska o długoletnie relacje z partnerami o tym samym rodowodzie, m.in. *Orkiestrą Dętą Katowice* czy Pokopalnianym Klubem „Ferdynand”.

Zaangażowanie społeczności lokalnej opiera się na przekonaniu, że mieszkańcy są współtwórcami kultury. Instytucja planuje wykorzystywać wyniki autodiagnozy jako punkt wyjścia do planowania oferty, prowadzić konsultacje społeczne, a także powołać rady doradcze – młodzieżową i senioralną – jako formy stałego dialogu. W tym zakresie kluczowy może być udział w programie „Dom Kultury + Partnerstwa Lokalne”, do którego jako instytucja aspirujemy.

Wspieranie zdrowia psychicznego to nowy, ale coraz bardziej istotny obszar działań instytucji kultury. MDK pragnie pełnić rolę miejsca wspierającego dobrostan mieszkańców poprzez współpracę z podmiotami z sektora zdrowia psychicznego, organizowanie warsztatów wytchnieniowych oraz tworzenie bezpiecznej przestrzeni dostępnej również dla osób w kryzysie psychicznym. Pragnę również zwrócić uwagę na obecność treści wrażliwych w naszej komunikacji i działaniach promocyjnych.

Nowoczesność oznacza gotowość do zmian i otwartość na innowacje. Instytucja planuje rozwijać elektroniczne narzędzia zarządzania – w tym system sprzedaży biletów online – oraz uważnie śledzić trendy w obszarze kultury, by móc elastycznie dostosowywać swoje działania do zmieniających się potrzeb odbiorców.

W kolejnych latach działalności MDK „Bogucice- Zawodzie” planuję skupić się na zrównoważonym rozwoju instytucji opartym na sześciu spójnych priorytetach.

KONCEPCJA PROGRAMOWA

Zgodnie ze statutem MDK „Bogucice-Zawodzie” do podstawowych zadań naszej instytucji należy:

- rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych,
- przygotowanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnej,
- kształtowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Dom Kultury realizuje swoje zadania poprzez tworzenie przestrzeni do aktywnego uczestnictwa w kulturze – zarówno w formie zespołowej, jak i indywidualnej. Oferuje różnorodne działania w zakresie edukacji kulturalnej i artystycznej, wychowania przez sztukę oraz edukacji pozaszkolnej. Ważnym elementem programu są wydarzenia kulturalne, które integrują lokalną społeczność i stwarzają okazję do wspólnego przeżywania kultury, co w mojej ocenie jest niezwykle ważne w dzisiejszej rzeczywistości.

W ramach swojej działalności instytucja organizuje koncerty, spektakle, wystawy, konkursy, przeglądy, turnieje, spotkania autorskie oraz inne formy animacji kultury. Równolegle rozwija edukację językową, artystyczną i regionalną, oferując zajęcia sekcyjne i warsztaty dostosowane do różnych grup wiekowych oraz potrzeb lokalnej społeczności.

W nadchodzących latach planuję uważnie przyglądać się zmieniającym trendom oraz pozostać otwartą na nowe formy działań edukacyjnych i artystycznych, zgodnie z nowoczesnymi kierunkami rozwoju, takimi jak: ekologia, zdrowie psychiczne, nowe technologie czy inkluzywność.

Kierunek tych działań zostanie określony i wdrożony we współpracy z odbiorcami – poprzez oddanie im głosu i aktywne włączanie ich w proces współtworzenia programu. W związku z tym szczególnie istotne jest dla mnie uruchomienie rad doradczych – młodzieżowej i senioralnej – oraz prowadzenie konsultacji społecznych, które pozwolą lepiej zrozumieć potrzeby mieszkańców i budować ofertę odpowiadającą ich oczekiwaniom.

Poniżej przedstawiam wydarzenia, których organizację zamierzam kontynuować w kolejnych latach w podziale na poszczególne działy.

DZIAŁ „BOGUCICE”

„Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji” – projekt realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027 we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej jest zaplanowany do realizacji w latach: 2025 – 2026 . W projekcie tym zawarte są działania takie jak:

- spektakl pn. „Opowieści z kamienicy” (współtworzony z mieszkańcami dzielnicy),
- warsztaty kulinarne „Kuchnia śląska na nowo”,
- warsztaty „Współczesne formy tradycyjnego rękodzieła”,
- spotkania międzypokoleniowe,
- warsztaty relaksacyjne,
- warsztaty tekstylne,
- warsztaty ceramiczne.

Cały projekt wpisuje się w moje cele rozwoju instytucji tj.: szacunek dla dziedzictwa (spektakl „Opowieści z kamienicy”, którego fabuła powstaje na podstawie opowieści mieszkańców, warsztaty kulinarne z kuchni śląskiej), zaangażowanie społeczności lokalnej (zaproszenie do współtworzenia scenariusza spektaklu) oraz wspieranie zdrowia psychicznego (warsztaty relaksacyjne – joga i koncert gongów, spotkania międzypokoleniowe, ale również wszystkie warsztaty rękodzielnicze jako forma arteterapii). Pomimo zakończenia finansowania z końcem 2026 r. planuję pozostawić w planie programowym wydarzenia sprawdzone i cieszące się zainteresowaniem mieszkańców.

Święto dzielnicy Bogucice (dawniej Dni Bogucic) – tematyczne imprezy plenerowe, organizowane w przestrzeni Parku Boguckiego. Wydarzenie to przyjmuje formę pikniku integracyjnego, w ramach którego odbywają się koncerty, animacje dla dzieci, warsztaty rękodzielnicze i inne atrakcje zaplanowane dla każdej grupy wiekowej. Piknik ma wymiar międzypokoleniowy i cieszy się zainteresowaniem mieszkańców.

Muzyczne Wieczory w Bazylice – koncerty muzyki klasycznej realizowane we współpracy z prof. dr hab. Romanem Widaszkim (profesorem Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, klarnecistą, mieszkańcem Bogucic) oraz z Rzymskokatolicką Parafią św. Szczepana w Katowicach. W 2025 r. odbyła się X edycja tego wydarzenia. Co roku przyciąga ona tłumy miłośników muzyki klasycznej, a nam jako instytucji pozwala wyjść poza własne mury. Szanując wypracowaną współpracę, ale również wartościowe efekty (bogucicki kościół mieści nawet 600 odbiorców) planuję kontynuację tego *święta muzyki* w kolejnych latach.

DZIAŁ „ZAWODZIE”

Festiwal Kultury Dostępnej – po wielu latach organizacji konkursu plastycznego dla osób z niepełnosprawnościami „Podróż moich marzeń” przyszedł czas na zupełnie nową formułę tego wydarzenia. Mając za sobą doświadczenie projektu „Zmysłowe przestrzenie kultury” (realizowanego w ramach Kultury Bez Barrier w latach 2022-2023) Zespół postanowił stworzyć święto kultury dostępnej (organizowane w 2025 po raz pierwszy dnia 3 grudnia tj. w Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych). W ramach wydarzenia planuje się koncert sensoryczny (zrealizowany w ciemności i z zapachami), warsztaty oraz wystawę artystów z niepełnosprawnościami.

Wrześniówka – Święto dzielnicy Zawodzie (dawniej Dni Zawodzia) – to integracyjny piknik organizowany w bliskim sąsiedztwie domu kultury (w przynależnym ogrodzie oraz na fragmencie ulicy Marcinkowskiego). To plenerowe wydarzenie przyciąga tłumy mieszkańców, którzy mogą skorzystać z bogatej oferty m.in.: koncertów, spektakli, animacji, warsztatów, strefy aktywności dla najmłodszych (dmuchane atrakcje, karuzele, spotkanie ze zwierzakami) oraz strefy relaksu dla seniora. Wydarzenie to jest realizowane wraz z końcem wakacji i stanowi rozpoczęcie przez naszą instytucję nowego sezonu kulturalno-oświatowego. Organizacja Święta dzielnicy Zawodzie to również świetna okazja do wzmacniania współpracy z lokalnymi partnerami tj.: Miejska Biblioteka Publiczna, X Szczęp Harcerski *Ostoja*, Stowarzyszeniem *Mocni Razem* oraz Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w Katowicach.

Zaczarowany Ogród – to inicjatywa zapoczątkowana przez mieszkankę dzielnicy Zawodzie w ramach projektu Zielonego Budżetu Obywatelskiego. To rodzinne spotkania edukacyjne w zakresie ekologii. Dają one przestrzeń do spędzenia czasu na świeżym powietrzu, w otoczeniu zieleni w towarzystwie edukatorki ekologicznej, która dostosowuje formę przeprowadzenia zajęć pod grupę odbiorców i ich wieku. Temat tych spotkań zawsze dotyczy przyrody i działań proekologicznych (np. łąki kwietne, bomby kwietne, pszczoły i inne zapylacze, przydomowe warzywniki).

Kultura dla Malucha – to propozycja działań dla najmłodszych mieszkańców Katowic, którą w 2025 realizujemy po raz pierwszy w ramach Budżetu Obywatelskiego. W ramach tego projektu są realizowane: koncerty gordonowskie, zajęcia gordonowskie, zajęcia sensoplastyczne oraz spektakle dla najmłodszych. Projekt ma na celu wsparcie rozwoju (społecznego, motorycznego, muzycznego i mowy) młodych Zawodzian, wspierając przy tym codzienne działania rodziców oraz opiekunów w żłobkach i przedszkolach. Obok rozwoju dzieci projekt buduje również więzi dzieci z opiekunami oraz daje przestrzeń do wymiany rodzicielskich doświadczeń.

DZIAŁ „OS. PADEREWSKIEGO”

W tej lokalizacji, z uwagi na ograniczenia lokalowe, będziemy się nadal skupiać na działaniach warsztatowych.

FotoCzułe spotkania – Klub dyskusyjny miłośników fotografii, podczas którego uczestnicy wymieniają swoje doświadczenia w pracy z aparatem oraz doskonałą umiejętność podczas tematycznych mini-warsztatów. Zdarza się, że grupa bierze udział w plenerze fotograficznym. Zajęcia prowadzi wykwalifikowana arteterapeutka i są one prowadzone w ramach sekcji. Cały cykl edukacyjny jest zwieńczony wystawą podsumowującą.

Warsztaty z ceramiki – Nauka tworzenia z gliny. Uczestnicy pod okiem prowadzącej, wykwalifikowanej arteterapeutki, lepią dekoracje i naczynia według własnego pomysłu. Po wypaleniu „surowych” prac, uczestnicy spotykają się na kolejnych warsztatach, podczas których nanoszą na swoje prace szkliwo, nadając im niepowtarzalnego, barwnego charakteru. Poznają przy tym proces tworzenia ceramiki od podstaw.

Warsztaty „Zamigaj!” z Polskiego Języka Migowego – Nauka podstaw Polskiego Języka Migowego. Warsztaty polegają na tłumaczeniu prostych zwrotów w PJM. W ramach "Zamigaj!" organizowane są też zajęcia tematyczne, związane np. z nazwami zwierząt lub świętami. Warsztaty prowadzi nasza pracownica – specjalistka ds. grafiki i plastyki, samorzeczniczka osób głuchych.

Kino plenerowe na Paderewie – To propozycja jednego z mieszkańców Katowic. Projekt przyjęty do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego. Projekcje odbywają się wieczorami w wakacyjne piątki w amfiteatrze przy Stawie Kajakowym na Dolinie Trzech Stawów. O wyborze filmów decydują mieszkańcy os. Paderewskiego za pomocą ankiety w grupie na Facebooku (co stanowi ważny aspekt zaangażowania społeczności lokalnej do współtworzenia naszej oferty).

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” to samorządowa instytucja kultury posiadająca osobowość prawną, wpisana do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Urząd Miasta Katowice. Organizatorem instytucji jest Miasto Katowice. Nadzór nad jej działalnością sprawują – w ramach przysługujących im kompetencji – Rada Miasta Katowice oraz Prezydent Miasta Katowice.

Dyrektor instytucji jest powoływany i odwoływany przez Prezydenta Miasta Katowice zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Kieruje instytucją samodzielnie, podejmując decyzje i ponosząc za nie pełną odpowiedzialność.

Struktura organizacyjna MDK opiera się na trzech działach merytorycznych: Dziale „Bogucice” (będącym siedzibą główną instytucji), Dziale „Zawodzie” oraz Dziale „Os. Paderewskiego”. W strukturze funkcjonuje również Dział Księgowości oraz trzy samodzielne stanowiska pracy. Zasady organizacji, zakres zadań i tryb działania instytucji określa Regulamin Organizacyjny, nadawany przez dyrektora po zasięgnięciu opinii organizatora oraz działających w placówce organizacji związkowych.

Zgodnie ze schematem organizacyjnym obecnie Miejski Dom Kultury zatrudnia 30 pracowników w przeliczeniu na 28 etatów.

Złożona struktura organizacyjna oraz znaczna odległość dzieląca działy merytoryczne wymagają dbałości o sprawny przepływ informacji i dokumentów, a także o spójność misji i wizji instytucji wśród całego zespołu.

W tym celu regularnie organizowane są comiesięczne narady merytoryczne, podczas których omawiane są plany na kolejny miesiąc oraz bieżące sprawy. Spotkania mają charakter partycypacyjny – dykcja zbiera wcześniej propozycje tematów i zagadnień od wszystkich działów oraz pracowników samodzielnych stanowisk, na podstawie których tworzona jest agenda.

Oprócz narad ogólnych odbywają się także spotkania robocze poświęcone konkretnym zagadnieniom, takim jak np. omówienie Kodeksu Etyki, Regulaminu Imprez Plenerowych czy Regulaminu Porządkowego.

Istotnym aspektem zarządzania instytucją jest również przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy. Z początkiem 2025 roku ówczesna dyrektorka, Katarzyna Paradecka, wprowadziła Wewnętrzną Politykę Antymobbingową i Antydyskryminacyjną, która do dziś pozostaje podstawowym dokumentem regulującym standardy bezpieczeństwa i równości w środowisku pracy. W ramach tej polityki w strukturze MDK działa Zespół ds. Przeciwdziałania Nadużyciom i Dyskryminacji. W lipcu 2025 roku wdrożono także zaktualizowany Kodeks Etyki Pracowników MDK „Bogucice–Zawodzie”, który określa zasady i wartości, jakimi powinni kierować się pracownicy w codziennej pracy.

Jak wykazała analiza SWOT, jednym z kluczowych braków w obecnej strukturze instytucji jest nieistniejący Dział Promocji. Jego utworzenie, z zespołem liczącym co najmniej trzech pracowników, jest niezbędne dla zapewnienia profesjonalnej, spójnej i nowoczesnej komunikacji z odbiorcami, zwiększenia widoczności działań instytucji w przestrzeni publicznej oraz efektywnego wdrażania strategii wizerunkowej i marketingowej.

PODSUMOWANIE

Moim celem na kolejne 5 lat działalności jako dyrektor jest to, by Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” nieprzerwanie rozwijał się jako nowoczesna, otwarta i zaangażowana instytucja kultury, głęboko zakorzeniona w lokalnym dziedzictwie i jednocześnie otwarta na przyszłość. Kluczowym dla mnie kierunkiem działań jest wspieranie rozwoju społeczności lokalnej – zarówno poprzez ofertę kulturalną i edukacyjną, jak i poprzez realne włączanie mieszkańców w proces współtworzenia programu.

Aby osiągnąć założone cele muszę oprzeć się na przemyślanym budżecie, na który składają się:

- dotacja podmiotowa,
- dotacje celowe,
- przychody własne (z działalności kulturalnej, z działalności gospodarczej i pozostałe).

Z pewnością dużym wsparciem może okazać się pozyskiwanie środków zewnętrznych w drodze konkursów grantowych, choć równie wartościowe są programy stawiające na rozwój kadry.

Zespół pracowników to zasób, o który chcę dbać – zarówno w zakresie rozwoju zawodowego, jak i budowania poczucia bezpieczeństwa oraz przynależności. Wierzę, że dobrze funkcjonująca instytucja kultury opiera się na zmotywowanym i wspieranym zespole. Dlatego istotne jest dla mnie tworzenie środowiska pracy, w którym każdy pracownik ma przestrzeń do wyrażania swoich pomysłów, może rozwijać swoje kompetencje oraz czuje się doceniony i wysłuchany. Tworzenie wspierającego i otwartego środowiska pracy to mój priorytet.

Chcę byśmy jako Zespół tworzyli instytucję, która przeciwdziała wykluczeniom, wspiera środowiska lokalne i jest otwarta na nowe idee.

Wierzę, że dzięki przejrzystej strukturze organizacyjnej, zaangażowanemu zespołowi oraz systematycznemu dialogowi z odbiorcami – MDK może skutecznie odpowiadać na wyzwania współczesności i pozostać ważnym ośrodkiem kulturotwórczym Katowic.